

Anonimizētā versija

Tulkojums

C-745/23 – 1

Lieta C-745/23 [*Alenopik*]ⁱ

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Saņemšanas datums:

2023. gada 5. decembris

Iesniedzējtiesa:

Riigikohus (Igaunija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2023. gada 4. decembris

Kasācijas sūdzības iesniedzējs:

Maksu- ja Tolliamet

Atbildētāja kasācijas tiesvedībā:

UT

LĒMUMS

[..]

Lieta UT administratīvais pārkāpums, par ko soda saskaņā ar *Tolliseadus* [Muitas likuma; turpmāk tekstā – “*TS*”] 69. panta 1. punktu

[..]

REZOLUTĪVĀ DAĻA

1. **Uzdot Eiropas Savienības Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu: kā ir jānosaka valūtas maiņas kurss, pamatojoties uz kuru konstatē skaidras naudas vērtību Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas 2018/1672**

ⁱ Šis lietas nosaukums ir izdomāts. Tas neatbilst neviena lietas dalībnieka reālajam personvārdam vai nosaukumam.

3. panta 1. punkta izpratnē, ja tā ir valūta, kuras maiņas kursu Eiropas Centrālā banka npublicē?

2. [...] [tiesvedības apturēšana]

LIETAS APSTĀKĻI UN TIESVEDĪBAS NORISE

Ārpustiesas procedūra

- 1 2023. gada 13. janvārī *Maksu- ja Tolliamet* [Nodokļu un muitas pārvalde, Igaunija; turpmāk tekstā – “MTA” vai “pārvalde”] sastādīja personai UT protokolu par administratīvo pārkāpumu. Saskaņā ar to attiecīgā persona tajā pašā dienā kopā ar savu meitu MM kājām šķērsoja robežu starp Krievijas Federāciju un Igaunijas Republiku Narvas robežšķērsošanas punktā. Viņa robežas šķērsošanai izvēlējās zaļo koridoru, tādējādi demonstrējot, ka viņai līdzī nav deklarējamu preču vai ka to daudzums nepārsniedz tiesību aktos atļautos ierobežojumus. Veicot ceļojošo personu pārmeklēšanu, viņas kabatās, zem viņas apģērba odeses un zem viņas jakas kapuces odeses tika atrasta skaidra nauda, proti, pavisam 500 000 UAH (Ukrainas grivnu).
- 2 Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1672 (2018. gada 23. oktobris) 3. panta 1. punktu [...] pārvadātāji, kam līdzī ir skaidra nauda 10 000 EUR vai lielākā vērtībā, deklarē minēto naudu tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, caur kuru tie iebrauc Savienībā vai izbrauc no tās, un dara minēto naudu tām pieejamu kontrolei. Lai konvertētu pie UT atrasto 500 000 UAH vērtību euro, pārvalde balstījās uz tīmekļvietnē *www.xe.com* publicēto valūtas maiņas kursu un secināja, ka šīs summas vērtība robežas šķērsošanas dienā bijusi aptuveni 12 565 EUR. Tātad šī nauda būtu bijusi jādeklarē saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1672 3. panta 1. punktu.
- 3 Savos iebildumos attiecīgā persona pārvaldei paziņoja, ka atrastā skaidrā nauda tai nepieder un ka tā nezināja par pienākumu deklarēt šo summu. Skaidrā nauda piederot RR, Ukrainas valstspiederīgajam, kurš uzturoties Igaunijā un kara dēļ nevarot rīkoties ar savu naudu. Šā iemesla dēļ viņš esot lūdzis attiecīgās personu meitu nogādāt skaidro naudu uz Igauniju. Pārbaudot Ukrainas grivnu maiņas kursu tīmekļa portālā *www.tavid.ee*, RR esot konstatējis, ka deklarācija nav nepieciešama, jo skaidrās naudas vērtība bijusi mazāka par 10 000 EUR. Viņš šo informāciju esot nodevis UT meitai, kura par to esot informējusi attiecīgo personu. Attiecīgā persona neesot gribējusi šos 500 000 UAH nogādāt Igaunijā slepeni. Tā to esot paslēpusi zem apģērba bailēs no zādzības.
- 4 Ar 2023. gada 13. februāra nolēmumu pārvalde uzlika UT naudas sodu 150 naudas soda vienību, proti, 600 EUR, apmērā par skaidras naudas nedeklarēšanu saskaņā ar *TS* 69. panta 1. punktu. Turklāt pārvalde nolēma konfiscēt nedeklarētos 500 000 UAH, pamatojoties uz *TS* 78. panta 1. punktu un *Karistusseadustik* [Krimināllikuma; turpmāk tekstā – “*KarS*”) 83. panta 2. un 6. punktu. Pārvaldes nolēmuma pamatojuma kopsavilkums ir norādīts turpinājumā.

2

- 5 Persona UT esot izdarījusi tīšu administratīvu pārkāpumu *TS* 69. panta 1. punkta izpratnē. Tā skaidro naudu 500 000 UAH apmērā neesot deklarējusi nedz robežas šķērsošanas brīdī, nedz arī vēlāk pirms muitas kontroles sākuma informējusi muitas ierēdņus par to, ka deklarējamā skaidrā nauda bijusi paslēpta tās apgērbā. No tā izrietot, ka skaidrā nauda bija paslēpta, lai slēptu to no muitas kontroles.
- 6 Attiecīgajai personai esot bijušas visas iespējas saņemt paskaidrojumus par skaidras naudas deklarēšanas noteikumiem. Tas esot varējis notikt pa tālruni, e-pastu vai jautājot muitas ierēdņim robežšķērsošanas punktā. Informācija – arī krievu valodā – par skaidras naudas deklarēšanu esot publicēta *MTA* tīmekļvietnē (www.emta.ee). Šajā tīmekļvietnē varot ātri noskaidrot, ka ir jādeklarē obligāti summas, sākot no 10 000 EUR. Ja Eiropas Centrālā banka nenosaka kādas valūtas maiņas kursu, tas esot atrodams tīmekļvietnē www.xe.com. Retāk izmantotus valūtas kursus varot meklēt arī tās centrālās bankas tīmekļvietnē, kura emitē attiecīgo valūtu (piemēram, bank.gov.ua Ukrainas grivnu gadījumā).

Tiesvedība pirmās instances tiesā

- 7 Aizstāvis apstrīdēja pārvaldes nolēmumu un lūdza pirmās instances tiesu izbeigt administratīvā soda uzlikšanas procedūru. Pakārtoti advokāts lūdza samazināt UT noteikto sodu, atcelt konfiskāciju un izņemt skaidro naudu atdot atpakaļ attiecīgajai personai.
- 8 *Viru Maakohus* [Viru rajona tiesa, Igaunija] daļēji apmierināja aizstāvja sūdzību un ar 2023. gada 28. aprīļa spriedumu atcēla pārvaldes nolēmumu daļā par konfiskāciju un sodu. Ar jaunu nolēmumu tiesa UT uzlika naudas sodu 100 naudas soda vienību, proti, 400 EUR apmērā. Pirmās instances tiesa atcēla kā pierādījumu izņemto 500 000 UAH konfiskāciju un atdeva tos atpakaļ UT. Tiesas pamatojumu var rezumēt, kā norādīts turpinājumā.
- 9 UT 2023. gada 13. janvārī esot ieceļojusi Igaunijas Republikas teritorijā no Krievijas Federācijas, nedeklarējot skaidro naudu 500 000 UAH apmērā, kuras vērtība uz to brīdi bijusi aptuveni 12 565 EUR. UT tikai pēc tam, kad sākusies pārmeklēšana, mutvārdos esot informējusi muitas darbiniekus, ka vēlas deklarēt skaidro naudu, tomēr tobrīd tas esot bijis jau par vēlu, jo attiecīgā persona, izvēlēdamās zaļo koridoru robežas šķērsošanas laikā, šādi jau esot paziņojusi par deklarēto preču neesamību. Strīdīgi ir tas, vai UT zināja, ka skaidrās naudas daudzums, kas viņai bija līdzī, bija jādeklarē un vai 500 000 UAH piederēja šai attiecīgajai personai.
- 10 UT apgalvojums, ka viņa nezināja par pienākumu deklarēt skaidro naudu, kas viņai bija līdzī, neesot ticams. Saskaņā ar pārmeklēšanas protokolu pie viņas atrastā skaidrā nauda atradās viņas kabatās, zem viņas apgērbā odes un zem viņas jakas kapuces odes. Tas, ka deklarējamās skaidrās naudas esamība muitas kontrolei tika noklusēta un no tās slēpta, apstiprinot, ka UT zināja par pienākumu, šķērsojot robežu, deklarēt līdzī esošo skaidro naudu, kuras summa pārsniedz

10 000 EUR. UT esot izdarījusi tīšu TS 69. panta 1. punktā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

- 11 Liecinieks RR tiesai esot norādījis, ka viņš ir lūdzis UT un viņas meitu nogādāt skaidro naudu uz Igauniju un tur to viņam nodot, jo viņš pats nevar rīkoties ar savu naudu Ukrainā notiekošā kara dēļ. Viņš šo naudu esot nopelnījis kā uzņēmējs, kamēr dzīvoja Ukrainā. Pārbaudot grivnas kursu valūtas maiņas punktā, RR esot konstatējis, ka 500 000 UAH nebija jādeklarē, jo to vērtība bija mazāka par 10 000 EUR. Šo informāciju viņš esot nodevis UT meitai. Tiesa konstatēja, ka nav nekāda iemesla apšaubīt liecinieka liecību un ka nedeklarētā skaidrā nauda tādējādi pieder RR.

Kasācijas sūdzība

- 12 Pārvalde ir apstrīdējusi pirmās instances tiesas nolēmumu. Tā lūdz atcelt šo nolēmumu, izpildīt pārvaldes nolēmumu un, pakārtoti, nodot administratīvā pārkāpuma lietu atpakaļ pirmās instances tiesai atkārtotai izskatīšanai.

Atbilde uz kasācijas sūdzību

- 13 Attiecīgās personas aizstāvis lūdz tiesu apstiprināt pirmās instances tiesas nolēmumu un noraidīt kasācijas sūdzību.

Riigikohus [Augstākās tiesas, Igaunija] rakstveida jautājums

- 14 *Riigikohus* saskaņā ar *Väärteomenetluse seadustik* [Likuma par administratīvā soda uzlikšanas procedūrām] 173¹. panta 1. punktu uzdeva pārvaldei šādus jautājumus:

1. Uz kādu juridisko pamatu (lūgums norādīt konkrētu tiesību aktu un tā noteikumu) balstās *MTA*, konvertējot Ukrainas grivnas vērtību euro atbilstoši tīmekļvietnē *www.xe.com* publicētajam valūtas maiņas kursam?
2. Kur persona, kas šķērso robežu, var iegūt informāciju par valūtas maiņas kursu, ko izmanto *MTA*, lai konvertētu Ukrainas grivnas vērtību euro?
3. Vai *MTA* uzskata, ka informācija par to, ka Ukrainas grivnas vērtības konvertēšana euro ir balstīta uz tīmekļvietnē *www.xe.com* norādītajiem datiem, ir pieejama samērā apdomīgai personai?

Pārvaldes atbilde

- 15 Konvertējot valūtu, lai noteiktu muitas vērtību, *MTA* pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris) (Savienības Muitas kodekss) 53. pantu un Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/2447 (2015. gada 24. novembris) 48. un 146. pantu. Attiecībā uz valūtām, kuru maiņas kursu Eiropas Centrālā banka nepublicē, pārvalde

izmantojot tīmekļvietni *www.xe.com*, kas esot izvēlēta atbilstoši citu dalībvalstu praksei un izvēlei.

- 16 Personai, kas Igaunijā ieceļo ar skaidru naudu no valsts, kura nav ES dalībvalsts, esot pienākums iepriekš iepazīties ar muitas procedūrām, kas saistītas ar robežas šķērsošanu gan izcelsmes valstī, gan galamērķa valstī. Personai, kas šķērso robežu, esot saprātīgas iespējas to izdarīt. Informācija par skaidras naudas deklarēšanas pienākumu esot atrodama, piemēram, *MTA* tīmekļvietnē, igauņu un krievu valodās sagatavotās brošūrās, kas tiek izdalītas robežšķērsošanas punktos, kā arī uz informatīvajām tāfelēm. Ja persona, kas šķērso robežu, pirms robežas šķērsošanas neesot noskaidrojusi informāciju par skaidras naudas ievēšanu vai izvešanu, tā robežšķērsošanas punktā varot izvēlēties sarkano koridoru, kurā kopā ar muitas darbinieku tiek izlemts, vai ir vajadzīga skaidras naudas deklarācija.

ATBILSTOŠĀS TIESĪBU NORMAS

Savienības tiesības

- 17 **Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1672 (2018. gada 23. oktobris) par Savienības teritorijā ievestās skaidras naudas vai no tās izvestās skaidras naudas kontroli un par Regulas (EK) Nr. 1889/2005 atcelšanu:**

“[..]

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu izveido kontroles sistēmu skaidrai naudai, ko ievē Savienībā vai izved no tās, lai papildinātu Direktīvā (ES) 2015/849 noteikto tiesisko regulējumu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas novēršanai.

[..]

3. pants

Pienākums deklarēt pavadītu skaidru naudu

1. Pārvadātāji, kam līdzī ir skaidra nauda 10 000 EUR vai lielākā vērtībā, deklarē minēto naudu tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, caur kuru tie iebrauc Savienībā vai izbrauc no tās, un dara minēto naudu tām pieejamu kontrolei. Pienākumu deklarēt skaidru naudu neuzskata par izpildītu, ja sniegtā informācija ir nepareiza vai nepilnīga vai ja skaidra nauda nav darīta pieejama kontrolei.

[..]”

18 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu:

“[..]

3. NODAĻA

Valūtas konvertācija un termiņi

53. pants

Valūtas konvertācija

1. Kompetentās iestādes publicē un/vai dara pieejamu internetā piemērojamo valūtas maiņas kursu, ja ir jāveic valūtas konvertācija sakarā ar kādu no šādiem iemesliem:

- a) preču muitas vērtības noteikšanai izmantotie elementi ir izteikti valūtā, kas nav tās dalībvalsts valūta, kurā tiek noteikta muitas vērtība;
- b) lai noteiktu preču tarifa klasifikāciju un izvedmuitas un ievadmuitas nodokļa summu, tostarp vērtības robežas noteikšanai kopējā muitas tarifā, euro vērtība ir jāizsaka valstu valūtās.

2. Ja valūtas konvertācija ir jāveic tādu iemeslu dēļ, kuri nav minēti 1. punktā, euro vērtību valstu valūtās, kas jāpiemēro saistībā ar tiesību aktiem muitas jomā, nosaka vismaz reizi gadā.

[..]”

19 Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2015/2447 (2015. gada 24. novembris), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu:

“[..]

3. NODAĻA

Valūtas konvertācija

48. pants

Noteikumi par tarifu maiņas kursu

(Kodeksa 53. pants)

1. Ja tas nepieciešams saskaņā ar [K]odeksa 53. panta 1. punkta b) apakšpunktu, euro vērtību nosaka reizi mēnesī.

Izmantojamais maiņas kurss ir iepriekšējā mēneša priekšpēdējās dienas pēdējais kurss, ko noteikusi Eiropas Centrālā banka; to piemēro visu nākamo mēnesi.

Tomēr, ja kurss, kas jāpiemēro mēneša sākumā, līdz tā paša mēneša 15. datumam par vairāk nekā 5 % atšķiras no kursa, ko noteikusi Eiropas Centrālā banka, pēdējo minēto kursu piemēro no 15. datuma līdz attiecīgā mēneša beigām[.]

2. Ja sakarā ar kādu no iemesliem, kas minēti Kodeksa 53. panta 2. punktā, ir jāveic valūtas konvertācija, piemēro Eiropas Centrālās bankas oktobra pirmajā darbdienā noteikto euro vērtību valstu valūtās; to piemēro no nākamā gada 1. janvāra.

3. Dalībvalstis drīkst saglabāt nemainīgu tās euro izteiktās summas ekvivalentu valsts valūtā, ja, veicot ikgadējo korekciju, konvertēšanas rezultātā iegūtā summa atšķiras no attiecīgās summas maiņas vērtības, kas izteikta valsts valūtā, par mazāk nekā 5 %. Dalībvalstis konvertēšanas rezultātā iegūto summu drīkst noapaļot uz augšu vai uz leju līdz tuvākajam decimālskaitlim.

[..]

3. NODAĻA

Preču muitas vērtība

146. pants

Valūtas konvertācija muitas vērtības noteikšanas vajadzībām

(Kodeksa 53. panta 1. punkta a) apakšpunkts)

1. Saskaņā ar Kodeksa 53. panta 1. punkta a) apakšpunktu, konvertējot valūtu muitas vērtības noteikšanas vajadzībām, izmanto šādus valūtas maiņas kursus:

- a) Eiropas Centrālās bankas publicētais valūtas maiņas kurss – dalībvalstīm, kuru valūta ir euro;
- b) kompetentās valsts iestādes publicētais valūtas maiņas kurss vai, ja valsts iestāde ir norādījusi privātu banku valūtas maiņas kursa publicēšanai, minētās privātās bankas publicētais valūtas maiņas kurss – dalībvalstīm, kuru valūta nav euro.

2. Valūtas maiņas kurss, kas jāizmanto saskaņā ar 1. punktu, ir valūtas maiņas kurss, kuru publicē katra mēneša priekšpēdējā trešdienā.

Ja minētajā dienā valūtas maiņas kurss netiek publicēts, piemēro jaunāko publicēto valūtas maiņas kursu.

3. Valūtas maiņas kursu piemēro mēnesim, sākot no nākamā mēneša pirmās dienas.

4. Ja nav publicēts valūtas maiņas kurss, kā minēts 1. un 2. punktā, kursu, kas jāizmanto, piemērojot Kodeksa 53. panta 1. punkta a) apakšpunktu, nosaka attiecīgā dalībvalsts. Šim kursam iespējami tuvu jāatspoguļo attiecīgās dalībvalsts valūtas vērtība.

[..]”

Igaunijas tiesības

20 *Tsiviilseadustiku üldosa seadus* [Likums par Civilkodeksa vispārīgo daļu; turpmāk tekstā – “TsÜS”]

“[..]

48. pants. Priekšmeta definīcija

Par priekšmetu uzskata lietas, tiesības un citus aktīvus, kas var būt tiesību objekts.

[..]

65. pants. Priekšmeta vērtība

Par priekšmeta vērtību uzskata tā parasto vērtību, ja vien tiesību aktos vai tiesiskos darījumos nav noteikts citādi. Priekšmeta parastā vērtība ir tā vietējā vidējā pārdošanas cena (tirgus cena).

[..]”

SENĀTA NOSTĀJA

- 21 [..] Lai personai UT uzliktu sodu saskaņā ar TS 69. panta 1. punktu, priekšnosacījums tostarp ir tāds, ka tiek konstatēts, ka viņas no Krievijas Igaunijā ievesto nedeklarēto 500 000 UAH skaidras naudas vērtība Regulas 2018/1672 3. panta 1. punkta izpratnē pārkāpuma izdarīšanas brīdī bija vismaz 10 000 EUR. Tas, vai tas tā bija, ir atkarīgs no maiņas kursa, kas tika ņemts par pamatu grivnu konvertēšanai euro. Eiropas Centrālā banka npublicē Ukrainas grivnas maiņas kursu. Administratīvā pārkāpuma lietā netiek apstrīdēts, ka viens no nedaudzajiem pakalpojumu sniedzējiem, kas Igaunijas tirgū pirka grivnas no privātpersonām (*Tavid AS*), to darīja ar valūtas maiņas kursu, pēc kura 500 000 UAH vērtība bija mazāka par 10 000 EUR. Tomēr, ja par pamatu ņem tīmekļvietnē *www.xe.com* publicēto valūtas maiņas kursu, uz kuru atsaucas pārvalde, attiecīgā persona ar grivnām vairāk nekā 10 000 EUR vērtībā ir pārsniegusi noteikto ierobežojumu.
- 22 Tā kā nedz attiecināmo Eiropas Savienības regulu teksts, nedz līdzšinējā Tiesas judikatūra neļauj izdarīt skaidrus secinājumus par to, kā šajā lietā noteikt pareizo maiņas kursu, Senāts uzskata par lietderīgu vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par šo jautājumu. Senāts konkrēti norāda turpinājumā minēto.

- 23 Regula (ES) 2018/1672 [...] attiecas Savienības teritorijā ievestās skaidras naudas vai no tās izvestās skaidras naudas kontroli. Šīs regulas 3. pantā ir paredzēts skaidras naudas deklarēšanas pienākums. Saskaņā ar šā panta 1. punktu pārvadātāji, kam līdzī ir skaidra nauda 10 000 EUR vai lielākā vērtībā, deklarē minēto naudu tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, caur kuru tie iebrauc Savienībā vai izbrauc no tās, un dara minēto naudu tām pieejamu kontrolei. Pienākumu deklarēt skaidru naudu neuzskata par izpildītu, ja sniegtā informācija ir nepareiza vai nepilnīga vai ja skaidra nauda nav darīta pieejama kontrolei. Saskaņā ar minētās regulas 14. pantu katra dalībvalsts paredz sankcijas, ko piemēro, ja netiek pildīts 3. pantā noteiktais pienākums deklarēt pavadītu skaidru naudu. Par šādu pārkāpumu atbilstīgi Igaunijas tiesību aktiem tiek piemērotas sankcijas saskaņā ar *TS* 69. pantu, kurā ir paredzēta atbildība par deklarējamu preču vai skaidras naudas pārvešanu no valsts, kas nav ES dalībvalsts, vai no Igaunijas uz valsti, kas nav ES dalībvalsts, ja preču vai skaidras naudas deklarēšana netiek izpildīta (ja nedeklarētās skaidrās naudas vērtība ir lielāka par 40 000 EUR, darbība var tikt uzskatīta par noziedzīgu nodarījumu *KarS* 391. panta nozīmē).
- 24 Tomēr nedz Regulā (ES) 2018/1672, nedz tās Īstenošanas regulā (Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2021/776 (2021. gada 11. maijs)) nav precizēts, uz kāda juridiskā pamata dalībvalsts kompetentajai iestādei ir jānosaka tās ārvalstu valūtas maiņas kurss, ar kuru pārvadātājs iebrauc Savienības teritorijā vai izbrauc no tās. Procedūra tādas skaidras naudas konvertēšanai euro, kura pār Savienības muitas robežu tiek ieviesta ārvalstu valūtā, nav paredzēta nedz *TS*, nedz citos valsts tiesību aktos.
- 25 Izskatāmajā administratīvā pārkāpuma lietā attiecīgajai personai, ieceļojot Igaunijā, līdzī bija 500 000 UAH skaidrā naudā, ko viņa nebija deklarējusi kompetentajām iestādēm. Pamatojoties uz tīmekļvietnē *www.xe.com* publicēto valūtas maiņas kursu, *MTA* aplēsa 500 000 UAH vērtību uz 2023. gada 13. janvāri aptuveni 12 565 EUR apmērā. Atbildot uz senāta jautājumu, kāds ir juridiskais pamats tam, ka *MTA*, konvertējot Ukrainas grivnu vērtību euro, orientējas pēc tīmekļvietnē *www.xe.com* publicētā valūtas maiņas kursa, pārvalde atbildēja, ka tā izmanto šajā tīmekļvietnē publicēto valūtas maiņas kursu valūtām, kuru maiņas kursu npublicē Eiropas Centrālā banka. Izvēloties tīmekļvietni, esot ņemta vērā citu dalībvalstu prakse un izvēle. Pārvalde nav norādījusi nevienu juridisko pamatu, saskaņā ar ko tīmekļvietnē *www.xe.com* publicētie valūtas kursi varētu tikt uzskatīti par juridiski atbilstīgiem.
- 26 Pārvalde norādīja, ka ārvalstu valūtās [vestas] skaidras naudas muitas vērtības noteikšana esot noregulēta Regulā (ES) Nr. 952/2013 [...], ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, (turpmāk tekstā – “SMK”) un Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2015/2447 [...], ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (turpmāk tekstā – “SMKĪR”). Saskaņā ar SMK 1. pantu ar šo regulu nosaka vispārējus noteikumus un procedūras, ko piemēro precēm, kuras ievē Savienības muitas

teritorijā vai izved no tās Valūtas konvertāciju reglamentē regulas 53. pants, kura 1. punktā ir paredzēts, ka kompetentās iestādes publicē un/vai dara pieejamu internetā piemērojamo valūtas maiņas kursu, ja ir jāveic valūtas konvertācija sakarā ar kādu no šādiem iemesliem: a) preču muitas vērtības noteikšanai izmantotie elementi ir izteikti valūtā, kas nav tās dalībvalsts valūta, kurā tiek noteikta muitas vērtība, vai b) lai noteiktu preču tarifa klasifikāciju un izvedmuitas un ievadmuitas nodokļa summu, tostarp vērtības robežas noteikšanai kopējā muitas tarifā, euro vērtība ir jāizsaka valstu valūtās. Saskaņā ar 2. pantu, ja valūtas konvertācija ir jāveic tādu iemeslu dēļ, kuri nav minēti 1. punktā, euro vērtību valstu valūtās, kas jāpiemēro saistībā ar tiesību aktiem muitas jomā, nosaka vismaz reizi gadā.

- 27 Vispirms, tā kā Savienības teritorijā ievestās skaidras naudas vai no tās izvestās skaidras naudas kontroli regulē atsevišķa regula, proti, Regula (ES) 2018/1672, Senāts nav pārliecināts, ka Regulas (ES) 2018/1672 3. panta 1. punktā paredzētā pienākuma konstatēšanai būtu lietderīgi balstīties uz iepriekšējā punktā minēto vispārīgo noteikumu. Tam pretrunā ir arī tas, ka visā Regulā (ES) 2018/1672 nav nevienas atsauces uz SMK piemērošanu. Tāpat nav skaidrs, vai skaidra nauda ir jāuzskata par precīzi SMK izpratnē. Tas, vai skaidra nauda ir uzskatāma par precīzi, tostarp ir atkarīgs no tā, vai – ciktāl SMK piemērojamība tiktu apstiprināta – ārvalstu valūtu konvertēšanā euro būtu jāvadās pēc SMK 53. panta 1. punkta a) apakšpunkta vai 2. punkta. Domājams, ka nav attiecināms SMK 53. panta 1. punkta b) apakšpunkts, kurā runa ir par preču tarifa klasifikācijas un izvedmuitas un ievadmuitas nodokļa summas noteikšanu. Savukārt SMK 53. panta 1. punkta a) apakšpunkta vai 2. punkta piemērojamība ir atkarīga no tā, kurus SMKĪR noteikumus var uzskatīt par attiecināmiem. SMKĪR 48. panta 2. punkts attiecas uz euro maiņas kursa noteikšanu SMK 53. panta 2. punktā paredzētajiem mērķiem, bet tās 146. pants – uz valūtas konvertāciju SMK 53. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētajiem mērķiem.
- 28 Tomēr, ja pieņem, ka arī situācija, kurā tiek konstatēts, vai skaidras naudas summa sasniedz Regulas (ES) 2018/1672 3. panta 1. punktā noteikto robežvērtību, ir uzskatāma par SMK 53. panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto situāciju, tad piemērojams valūtas kurss kompetentajai iestādei būtu jāpublicē un/vai jādara pieejams internetā. Saskaņā ar SMKĪR 146. panta 1. punkta a) apakšpunktu, kurā ir precizēts šis noteikums, konvertējot valūtu muitas vērtības noteikšanas vajadzībām euro, ir jāizmanto Eiropas Centrālās bankas publicētais valūtas maiņas kurss. Ja Eiropas Centrālā banka npublicē nepieciešamo valūtas maiņas kursu, var būt attiecināms SMKĪR 146. panta 4. punkta pirmais teikums. Tas paredz, ka gadījumā, ja nav publicēts valūtas maiņas kurss, kā minēts iepriekš minētā panta 1. un 2. punktā, kursu, kas jāizmanto, piemērojot SMK 53. panta 1. punkta a) apakšpunktu, nosaka attiecīgā dalībvalsts. Tomēr viennozīmīgs nav SMKĪR 146. panta 4. punkta otrais teikums, saskaņā ar kuru šim kursam, ko nosaka dalībvalsts, iespējami tuvu jāatspoguļo *attiecīgās dalībvalsts* valūtas vērtība. Tas vieš šaubas, ka izskatāmā noteikuma mērķis ir reglamentēt tikai tādas dalībvalsts valūtas konvertēšanu euro, kura nav pievienojusies eurozonai, nevis tāda valūtas kursa noteikšanu, kas nepieciešams trešās valsts valūtas konvertēšanai euro.

- 29 Gadījumā, ja noteikumiem atbilstīgi ir vadīties pēc SMK 53. panta 2. punkta, lai konstatētu pienākumu deklarēt skaidru naudu, proti, noteikumiem atbilstīgi ir tas, ka valūta tiek konvertēta citam mērķim, nekā ir minēts SMK 53. panta 1. punktā, tad neskaidrības rada pirmā minētā noteikuma formulējums, saskaņā ar kuru euro vērtību valstu valūtās¹, kas jāpiemēro saistībā ar tiesību aktiem muitas jomā, nosaka vismaz reizi gadā. Valsts valūtas jēdziens norāda, ka šis noteikums attiecas tikai uz tādas dalībvalsts valūtas konvertēšanu euro, kura nav pievienojusies eurozonai, un ka šis noteikums nav piemērojams gadījumos, kad euro tiek konvertēta trešās valsts valūta. To netieši apstiprina arī tas, ka atbilstīgi SMKĪR 48. panta 2. punktam, ja sakarā ar kādu no iemesliem, kas minēti [SMK] 53. panta 2. punktā, ir jāveic valūtas konvertācija, par pamatu ņem Eiropas Centrālās bankas publicētos valūtas kursus.
- 30 Saskaņā ar Igaunijas tiesību aktiem, proti, *TsÜS* 48. pantu, skaidra nauda ir priekšmeti, par kuru vērtību saskaņā ar *TsÜS* 65. pantu uzskata to parasto vērtību, ja vien tiesību aktos vai tiesiskos darījumos nav noteikts citādi. Priekšmeta parastā vērtība ir tā vidējā vietējā pārdošanas cena. Lai noteiktu ārvalstu valūtas vidējo vietējo pārdošanas cenu euro, ir lietderīgi balstīties uz valūtas maiņas kursu, pēc kura ārvalstu valūtu var apmainīt euro, it īpaši vietējā tirgū. Parasti to visprecīzāk atspoguļo valūtas maiņas punktus publicētie valūtas maiņas kursi. Saskaņā ar *Tavid AS* tīmekļvietnē pieejamo informāciju Ukrainas grivnu pirkšanas cena 2023. gada 13. janvārī bija 52,7 [grivnas par vienu euro]. Pie šāda valūtas maiņas kursa 500 000 UAH vērtība robežas šķērsošanas dienā bija 9487,67 EUR.
- 31 Ņemot vērā iepriekš minēto, Senāts uzskata, ka, lai lemtu par pārvaldes kasācijas sūdzību, ir nepieciešams vērsties Eiropas Savienības Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. panta pirmās daļas b) punktam un trešajai daļai. [...] [tiesvedības apturēšana]

[..]

¹ *Ndt* [tulkotāja piezīme no igauņu valodas]: SMK 53. panta 1. punkta formulējums igauņu valodā šeit atšķiras no šā noteikuma formulējuma vācu valodas versijā. Igaunu valodas versijā ir “*omavääring*” (“valsts valūta”), bet vācu valodas versijā – “*Währungen der Mitgliedstaaten*” (“dalībvalstu valūtas”).